

ČUDO STVARANJA

Imam Džafer Sadik

Čudo stvaranja je zbir izlaganja Imama Džafer Sadika (a.s.) koje je prenio svome prijatelju Mufazelu, a Mufazel ih potom zapisao. Imam Džafer (a.s.) je šesti nasljednik Poslanika Muhameda (s.a.a.). On je živio u periodu od 701. do 769. n.K.

Ova knjiga sadrži dijelove iz knjige "Tevhid i Mufadel". Originalni tekst je zapisan na arapskom jeziku. Ova knjiga je prevedena sa njemačkog jezika.

Pozivamo vas da se zajedno divimo čudima stvaranja u prirodi, kod životinja i kod nas ljudi. Sigurno ćete pritom otkriti razna čuda na sebi, u prirodi, u svemu što vas okružuje.

1. Izlaganje

Ljudsko tijelo

Pogledaj ljudsko tijelo i njegove zadaće!

Ruke imaš da bi njima radio, stopala za hodaње, oči da vidiš, ustima jedeš, stomak imaš da bi provario hranu, jetra zbog čišćenja, probavni trakt za odstranjivanje otpada i reprodukcioni sistem za razmnožavanje. Svi dijelovi tijela i organi su stvoreni u skladu sa funkcijom koju obavljaju.

Početak tjelesnog razvoja

Najprije se embrio čuva u materici, tu mu biva data forma. Kada se cjelokupno tijelo razvije, na svijet dolazi čovjek. Čovjek raste i razvija se, umno i duševno. On živi svoj život, i ako Bog tako hoće, doživi duboku starost.

Pogledaj kako je ovo sve stvoreno!

Uspravno stajanje, posebna oznaka ljudi

Gledaj kako je Bog Svemogući predvidio prilikom stvaranja posebnu čast i visok ugled ljudi naspram životinja.

Mi ljudi smo stvoreni tako da na dvjema nogama stojimo uspravno. Zato možemo dohvatiti predmete ispred nas ili pomoću naših ruku raditi.

Čudesno stvaranje čulnih organa

Bez ikakve sumnje, odgovarajuće mjesto za organe čula je glava. Ona čuva čulne organe. Imamo više čulnih organa pomoću njih možemo doživjeti različite stvari i sve oko nas pojmiti. Oko, naprimjer, stvoreno je da vidi boje i oblike. Šta bi bilo kada bi boje i oblici postojali, a da nemamo oči kojima ih percipiramo?

Uši su stvorene da čujemo zvukove. Ne bi imalo smisla da tonovi postoje, a da nemamo uši kojima ćemo ih čuti.

Tako je i kod ostalih čula.

Obrnuto bilo bi isto tako. Kakvog smisla bi imalo kada bi nam bile date oči, ali ne boje i oblici. Ili za šta će čovjeku uši ako ne bi postojali zvukovi?

Gledaj, kako je sve smišljeno! Svako čulo preuzima određenu obavezu. Uz to dolaze još svjetlost i zrak. Preko njih tek biva moguće da se stvari percipiraju. Kada ne bi postojala svjetlost koja će učiniti vidljivim boje i oblike, oči ih ne bi mogle percipirati. Kada ne bi postojao zrak za provođenje zvukova do ušiju, uši ih ne bi mogle osjetiti.

Tamo stoji znak za ljude koji razmišljaju!

Stvaranje tjelesnih udova, pojedinačno ili u paru

Pogledaj stvaranje tjelesnih udova, pojedinačno ili u paru, i u njima je skriveni smisao i svrha.

Postoji jedna glava. Ruke su stvorene u paru. Dvjema rukama može se više uraditi nego jednom.

Glas, dušnik, jezik i zubi

Razmisli o glasu i govoru! Preko dušnika se prenosi glas napolje. Jezik, usne i zubi su sredstvo za izgovor slova i melodija. Nadalje, zrak koji protiče kroz dušnik je sredstvo za hlađenje srca. Uz pomoć jezika može se razlikovati okus: slatko od slanog, ljuto od gorkog, preslano od neslanog i ukusno od neukusnog. Dodatno, jezik olakšava gutanje hrane i tečnosti. Zubi imaju također zadatak – da hranu grizu i usitne. Tako hrana postaje mekana i može da se proguta. Zatim, zubi su oslonac za usne.

Očni kapci i oči

Razmisli o očnom kapku koji pokriva oko. Kako je predivno stvoren! Kako je moguće da ga se stalno može otvoriti i zatvoriti? Oko leži u šupljini i zaštićeno je kopcima sa trepavicama.

Srce i njegova zaštita

Ko je srce položio u zdjelicu u grudima, prekrio ga jakom kožom i rebra i tjelesna tkiva dodao, kako bi ga zaštitio od povreda?

Zrak i jednjak

Ko je stvorio obje cijevi u vratu? Dušnik je povezan sa plućima. A druga cijev sa jednjakom služi zato da hrana bude sprovedena u stomak.

Ko je omogućio da se prilikom jela poklopac grla zatvori i tako ne dođe do toga da hrana uđe u pluća.

Želudac i jetra

Ko je želudac tako jakim i otpornim stvorio da može da provari tešku hranu? I ko je jetru tako nježnom i osjetljivom stvorio da ekstrakte iz želuca može dalje preraditi? Možeš li ikakvu slabost ili nesklad tu pronaći?

Sve je stvoreno po planu mudrog Stvaraoca, koji je bio spreman već i prije stvaranja svijeta. On je Dobrohotni, Blagi, pun Mudrosti.

Kičmena moždina

Razmisli, zašto nježna i mekana kičmena moždina leži u cjevastoj kosti! Zar nije da bi bila zaštićena?

Krv

Zašto teče krv kroz vene? Da nije to zato da može doći do svih dijelova tijela?

Nokti

Zašto na vrhovima prstiju rastu nokti? Nije li to zbog zaštite prstiju, i kako bi pomogli pri poslu?

Uši

Zašto toliko ispupčenja ima u hodnicima ušnim? Nije li to da bi se usporili zvukovi i zaštitio bubnjić?

Natkoljenica i gluteusni mišić

Zašto imamo na natkoljenici i gluteusu mišiće? Nije li to da bismo mogli sjediti?

Stvaranje muškarca i žena

Ko je nas ljude stvorio kao žene i muškarce? Niko drugi nego onaj koji je htio da se mi ljudi razmnožavamo?

Jelo, spavanje i partnerstvo

Razmisli o jelu, spavanju i spolnom odnosu! Za svako od ovih djelovanja postoji unutarnji poticaj.

Glad je poticaj kako bi se jelo, a umor kako bi se spavalo. Ishrana i spavanje su neophodni za održavanje zdravlja tijela, duha i duše.

Poticaj za spolnim općenjem u partnerstvu postoji kako bi se održalo ljudsko potomstvo. Gledaj, za sva djelovanja, koja su od važnosti za ljude, postoji unutarnji poticaj.

Sjećanje i njegov značaj za ljude

Možeš li zamisliti kako bi bilo kada, naprimjer, pamćenje ne bi funkcioniralo?

Ono što se čulo i vidjelo i ono što se reklo, pozitivno i negativno, i svega toga da se ne možeš sjetiti. Kakve probleme bismo sve imali kod uspostave života i kod skupljanja iskustava za život?

Čovjek više ne bi znao kojim putem je često išao. Sve što je učio, bilo bi uzaludno; od sopstvenih iskustava čovjek ne bi imao koristi i iz prošlosti ne bi mogao uzeti pouku. Uistinu bi se čovjek udaljio od svoga "bivanja čovjekom".

Zaborav kao dar od Boga

Ali je za nas ljude također moguće da ružne događaje u našim životima zaboravimo.

Kada bi čovjek sve loše što se mu se dogodilo u životu stalno imao u sjećanju, tada naša briga nikada ne bi imala kraj i naša srdžba se ne bi nikada smirila.

Tako se može reći da su i sjećanje i zaborav nužni. Svaka od ovih sposobnosti ima svoju posebnu vrijednost.

Samo čovjek ima stid

Među svim Božijim stvorenjima samo je čovjek odlikovan osobinom stida. Kada ne bi bilo morala, nikada ne bismo nekoga pozvali kod sebe, niko se ne bi držao obećanja i ozbiljno uzimao ljudske potrebe.

Vidi, sve što nama ljudima treba i što nam je od koristi i što nas vodi potpunosti, dostupno je u nama.

Govor i pisanje, posebna ljudska osobina

Pogledaj sposobnost ljudi da govore!

Mi ljudi kroz govor možemo ono što je skriveno u našoj unutarnjosti drugima prenijeti i izraziti naše misli. Isto tako možemo kroz to iskusiti šta druge ljude pokreće.

Kao govor, i pisanje je jedna posebna sposobnost ljudi. Kroz pisanje se informacije prethodnih generacija prenose na sadašnje, a sa sadašnjih na buduće generacije. Pisanjem se znanje, tradicije i ostalo zauvijek čuva u knjigama. Pisanjem se trgovinski ugovori zapisuju.

Kada čovjek ne bi mogao pisati, bilo bi teško informacije o tekućim poslovima sačuvati. Odsutne osobe ne bi mogle poslati vijesti u mjesta iz kojih potiču. Naučni radovi, tradicije i slično bi se izgubili. Mi bismo u našim poslovima, u životu i trgovini imali probleme, i ne bismo mogli o vjerskim obavezama čitati u knjigama.

Kako nam je omogućeno da govorimo i pišemo?

Bog je u našu unutarnjost položio sposobnost govora i pisanja. Bez jezika koji je prikladno stvoren i bez razuma kojim stvari shvatamo, mi ljudi ne bismo bili u stanju da govorimo. I bez dlanova i prstiju koji su za pisanje odgovarajuće stvoreni, ne bismo imali nikakvu sposobnost da pišemo.

Posmatraj životinje koje ne mogu ni govoriti niti pisati! Kroz to se može vidjeti da je Bog Uzvišeni i Mudri nas ljude u Njegovom stvaranju kroz Njegovu milost odabrao da možemo govoriti i pisati.

Nužno znanje za život

Razmisli o tome koje znanje je Bog dao ljudima i koje znanje nam je uskratio. Bog nam je dao ono znanje koje je važno za naše vjerovanje i život.

Znanju vjerovanja pripada spoznaja o Bogu i znanje o vjerskim obavezama. Spoznaja Boga može se doseći baveći se stvaranjem. Vjerske obaveze su: biti pravedan, biti dobar prema roditeljima, biti pouzdan, pomagati vjernicima, braći i sestrama, i ostale dobre osobine.

Ovo znanje vodi ka tome da mi u našoj unutarnjosti Boga spoznajemo i u Njega vjerujemo.

Bog nam je dao znanja za preživljavanje, kao što su poljoprivreda, uzgoj stoke, šumarstvo, sakupljanje vode iz zemlje i navodnjavanje; znanje o biljkama kao lijek za razne bolesti; znanje o planinama i ono što se iz njih može dobiti; kako se može kretati brodom po vodi i kako se može roniti. On nam je nadalje podario znanje o lovu divljih životinja, ptica, kao i znanje o ribolovu. Također, dao nam je znanje o rukotvorinama i zanatima, znanje o trgovini i prodaji, kao i za mnoge druge aktivnosti.

Bog Uzvišeni je nama ljudima dao ona znanja koja su korisna za vjeru i naš život i On je spriječio da do nas dođe znanje koje za nas ljude nije korisno, koje nadilazi naše snage, kao što je znanje o skrivenom, znanje o budućnosti, znanje o prošlosti, znanje o onom što je iznad Neba i u unutrašnjosti Zemlje i znanje o morskim dubinama, znanje o onome šta se dešava u budućoj majci i druga skrivena znanja.

Gledaj, nama ljudima je podareno ono znanje koje je nužno kako za naše vjerovanje tako i za naš život. Od drugog znanja smo udaljeni. Ovo trebamo gledati kao činjenicu i to prihvatiti.

Stvari i njihove mogućnosti za primjenjivanje

Pogledaj stvari koje su stvorene zbog zadovoljavanja naših potreba, kao što je, naprimjer, zemlja kako bismo gradili, željezo za primjenu u industriji, drvo za gradnju brodova o drugih stvari, kamen za rezanje i druge stvari, bakar za posuđe, zlato i srebro za trgovinu i za štednju imovine. Mahunarke, voće i meso su stvoreni kao hrana, miris cvijeća zbog radosti, lijekovite biljke za zdravlje, životinje za transport i drvo kako bi se vatra potpalila.

U tome leže znaci za ljude koji razmišljaju!

Sve je zapravo stvoreno kako bi se zadovoljile naše ljudske potrebe.

Postoje žitarice iz kojih se može napraviti brašno. Od brašna se može napraviti tijesto, a od njega se ispeče hljeb. Za odjeću je stvorena vuna. Nakon češljanja i ispredanja vune, možemo praviti odjevne predmete. Također, i drveće je stvoreno zbog nas ljudi. Kada ih zasadimo, navodnjavamo i pazimo, možemo kasnije od njih imati koristi. Biljke su stvorene zbog našeg zdravlja. Kada ih sakupimo i međusobno pomiješamo, možemo spraviti lijek.

Pogledaj, sve šta je nama ljudima nužno potrebno, to je stvoreno. Ipak, mi moramo da se potrudimo i radimo kako bismo sve to mogli koristiti. To je dobro za nas. Kada bi ove stvari zadovoljavale naše potrebe bez da se mi moramo potruditi, postali bismo lakomi i život nam ne bi činio zadovoljstvo.

Hljeb i voda, glavna hrana i sredstvo za život

Na najuzvišenijem mjestu naše ishrane i ono što trebamo za naš život jesu hljeb i voda.

Pogledaj kako je mudro sve isplanirano!

Voda je neophodnija od hljeba. Glad možemo lakše izdržati nego žeđ. Vodu osim za piće trebamo i za pranje nas naše odjeće, za napajanje životinja i navodnjavanje polja. Zbog velike potrebe, lako se dolazi do vode. Ali nasuprot tome, do hljeba možem doći tek tako što se dobro namučimo. Mnogo je posla oko toga i tako je čovjek stalno zauzet.

Različit izgled kod ljudi i jednak izgled kod životinja

Razmisli, zašto mi ljudi imamo različit izgled, a životinje isti!

Kada vidiš grupu antilopa, nećeš ih moći razlikovati jednu od druge. Nasuprot tome, ljudi su različitog izgleda. Prava je rijetkost da dvoje ljudi imaju jednak izgled. To nam pomaže da možemo da razlikujemo ljude jedne od drugih.

2. Izlaganje

Hvaljen neka je Bog sa svim Njegovim Imenima! Njegovi darovi za nas ljude su beskonačni.

Poslušnost nekih životinja prema ljudima

Pogledaj magarca koji poslušno nosi teret i u mljevenju brašna pomaže! Također, pogledaj i kamilu, koju čak ni jaki muškarci ponekad zbog njene velike snage ne mogu sputati, a koja je ponekad poslušna malom djetetu.

I bik koji se pušta da poslušno pognute glave plugovima ore zemlju.

Konj se, i pored svoje nježnosti, upušta u borbu kako bi bio pokoran i izvršavao naređenje svoga vlasnika.

I kako bi jedan pastir mogao da čuva cijelo stado ovaca kada bi ovce jedna od druge bježale i svaka u drugom pravcu išla. Da li bi bilo moguće imati ih pod kontrolom?

Kod svih pitomih životinja je jednako. Životinje su tako pokorne zato jer one ne posjeduju razum. Kada bi imale razum, tada ne bi bile ljudima pokorne i ne bi njihova naređenja izvršavale. Kamila ne bi slušala svoga jahača i vlasnika, ovce ne bi izvršavale upute pastira. Druge životinje bi se slično ponašale.

Pas, odana životinja i zaštitnik ljudi

Pas je stvoren da svog gospodara čuva i štiti. Noću čuva dvorište i vlasnika od opasnosti kao što je krađa. Pas ima oštre zube, kandže i glasno laje, kako bi lopova sa prostora koji štiti otjerao. Kada je pas negdje sa svojim vlasnikom, on izdrži napor, glad i žeđ. Za životinje koje su u posjedu njegovog vlasnika, spreman je da rizikuje i život.

Prednost toga što divlje životinje nemaju razum

Kada bi divlje životinje imale razum i kada bi se udružile, mogle bi nam nanijeti veliku štetu. U suštini, kada bi se lavovi, tigrovi, leopardi i vukovi protiv nas udružili i protiv nas ustali, da li bismo se od toga mogli odbraniti?

Pored sve njihove snage, boje se prostora gdje boravimo i nas ljudi. Kako bi došli do hrane, aktivni su samo noću. Kada bi imale razum, napadale bi nas i posao u našim životnim prostorima učinile bi nam težim.

Slon i njegova surla

Posmatraj surlu slona i vidi koja mudrost u tome leži! Sura mijenja ruku kod dohvaćanja biljaka, prilikom napajanja vodom i uzimanja hrane. Kada slon ne bi imao surlu, ne bi mogao ništa sa poda uzeti i pojesti. Slon ne može kao ostale životinje ustima prići hrani pošto nema dug vrat. Umjesto toga, ima dugu surlu.

Zapanjenost žirafom

Pogledaj kako je Žirafa stvorena i kako njeni različiti dijelovi tijela sliče različitim životinjama. Glava liči na konjsku, papci na kravlje, koža na leopardovu i vrat na kamilin. Vrat žirafe je dug jer se žirafa najviše zadržava u područjima visokog drveća. Uz pomoć dugog vrata, žirafa može dohvatiti plodove i drugu hranu. Stvaranje žirafe je nešto zapanjujuće i znak Svemoći Božije. Niko ne može Boga u Njegovoj namjeri spriječiti. Bog je tvorac svih životinja i On može dijelove tijela različitih životinja spojiti u jednom tijelu.

Stvaranje majmuna i razlika od čovjeka

Pogledaj glavu, lice, ramena, prsa i neke unutarnje organe majmuna. Oni su slični ljudskim. Zatim, majmun dobro može da oponaša stvari. Pored nekih sličnosti sa ljudima, majmun je po prirodi stvoren kao životinja. Mi ljudi smo odlikovani razumom, jezikom i dušom. To je suštinska razlika između majmuna i čovjeka.

Zaštićenost tijela kod životinja

Gledaj kako je Bog životinje zaštitio preko dlake i krzna od hladnoće i povreda. Pošto životinje nemaju ruke i prste kako bi same nešto za sebe napravile, stvorene su tako da čitav život mogu da žive bez stvari.

Stvaranje ptica

Posmatraj ptice na nebu! Gledaj kako su stvorene.

Njihovo tijelo je lagano. Umjesto dvije ruke i dvije noge, imaju samo noge; umjesto pet prstiju imaju četiri kandže. Njihov prednji dio tijela je nalik brodu, špicasto građen da mogu brzo i lahko prodrijeti kroz zrak i da mogu letjeti kako žele. Osim toga, imaju dugi pernat rep i krila kako bi se lahko mogle podići sa zemlje i odlepršati u zrak. Njihovo cijelo tijelo je pokriveno perjem, kojim lahko mogu ostati u zraku i letjeti. Ptice uglavnom jedu zrna. Zato imaju jedan kljun koji je špicast i čvrst. One tako hvataju hranu, udaraju je o tlo i jedu. Ovaj kljun se ne lomi. Ptice nemaju zube. Zato u unutarjosti ptičijoj postoji jaka vrešina kako bi hranu mogla omekšati. Time za njih nije nužno da žvaču hranu. U vratu imaju gušu, gdje mogu da skladište hranu koju poslije mogu da dopreme do želudca. Neke ptice mogu također hranu iz svojih guša zadržati u vratu i njome hraniti svoje mlade. Kako ne bi morale nositi teret, Bog je stvorio ptice tako da legu jaja. Kada bi mlade ptice rasle u utrobama majki ptica, kao što je slučaj kod sisavaca, to bi bilo ograničenje za ženku pticu da se sa zemlje uzdigne u zrak i leti. Vidite, sve je specifično prilagođeno pticama. Iako su ptice uobičajeno stalno u zraku, sjede jednu ili više sedmica na jajima kako bi se izlegla. Nakon što ptić izađe iz jajeta, majka mladunčeta udahne zrak u gušu na vratu mladog ptića kako bi mu imala gdje umetnuti hranu. Majka ptice hrani ptiće dok ne bude sposoban da se sam hrani.

Ko je sve to tako planirao? Ko je pticama dao ovaj instinkt da same deponuju hranu u gušu u sopstvenoj glavi kako bi malom ptiću mogla dati hranu? Ko je prenio ptici da se brine o mladunčetu kako bi moglo opstati.

Pogledaj također kokoši kako se trude da sagrađe gnijezdo, kako bi tamo izlegle jaja i podigle svoje mlade! Iako kokoši nemaju razum, trude se održati svoju vrstu.

Stvaranje ptičijeg jaja

U jajetu se nalazi žuta masa i bijela tekućina. Jedan dio je za nastajanje ptića, a drugi dio za hranjenje mladog ptića kako bi probilo ljusku i izleglo se.

U jednom čvrsto čuvanom prostoru u koji ništa izvana ne može prodrijeti, raste ova ptičica. Njena hrana je tačno izmjerena do dana dok se ne izleže.

To je znak za ljude koji razmišljaju!

Tajna ptičije šarolikosti

Posmatraj boje fazana i pauna!

Kako su različite boje i kako su harmonično složene! Čini se kao da je ovdje vrhunski slikar bio na djelu. Da li je moguće da se ovo sve slučajno, samo od sebe, bez plana dešava?

Stvaranje ptičijeg perja

Pogledaj građu ptičijeg perja! Izgleda kao da su od nafilijih niti satkane i rastezljive. Pero je na kraju pera pričvršćeno tako da je stabilno i čini pero čvrstim. Unutra je čvrsti dio pera šupalj. To ga čini lakim i ne ograničava time pticu prilikom leta.

Značenje dugih nogu kod pojedinih vrsta ptica

Da li si ikada vidio pticu koja ima duge noge? Takve ptice možemo često vidjeti kako stoje u plitkoj vodi. Znaš li kakvo značenje imaju tako duge noge kod tih ptica?

S visine mogu da gledaju kroz vodu i tako imaju dobar pregled šta se dešava oko njih. Kada vide hranu, polahko se kreću naprijed kako bi je uhvatile.

Kada bi ove ptice imale kratke noge, tada bi prilikom kretanja jako uzburkale vodu i time preplašile ono što ciljaju kao hranu, a plijen bi mogao da otpliva i pobjegne. Pogledaj šta se sve uzelo u obzir kod ovih ptica!

Ptica koja ima dvije duge noge, ima također dug vrat kako bi svoju hranu mogla da dohvati sa zemlje. I ponekad pomogne i dug kljun.

Stvaranje šišmiša

Šišmiš je, s jedne strane stvoren kao ptica, a s druge strane kao sisavac. Više sliči na sisara nego na pticu, jer ima dva uha, zube i krzno. On donosi žive mladunce na svijet i doji ih. Kreće se na četiri noge. Ovo sve odgovara jednom sisaru. Ipak, šišmiš može da leti kao ptica i hrani se insektima. On je zaista jedno Božije stvorenje vrijedno pažnje. Kod Boga je tako, kada On nešto hoće da stvori, On to učini.

Zapanjenost prefinjenim čulima kod ptica

Razmisli o prefinjenim čulima kod životinja!

Budući da životinje nemaju razum, Bog im je dao posebno istančana osjetila.

Posebne odlike mrava i pauka

Pogledaj kako mravi žive! Posmatraj ih kod sakupljanja hrane i pripremanja. Kada se posmatra grupa mrava kako skuplja žitarice na hrpu, može se vidjeti kako su vrijedni. Kada njihove sjemenke postanu vlažne, iznose ih iz svog skladišta i ostavljaju ih da se osuše. Oni grade mravinjak na uzvišenom mjestu kako ne bi voda mogla ući i utopiti ih. Mravi se ne ponašaju tako jer imaju razum, nego iz unutarnjeg instinkta. Bog im je dao instinkt kako bi živjeli na ovakav način.

Pauk plete mrežu i koristi je kao zamku za muhe.

Pogledaj ovo malo i slabo biće! Vidi koje sposobnosti su mu date, da takvu mrežu može isplesti. Kada bi čovjek takvu mrežu htio napraviti, morao bi upotrijebiti alate i mnogo toga se dosjetiti.

Čak i kod jedne male životinje, kao što je mrav ili pauk, može se naći nešto poučno.

Pčela, pravljenje saća i meda

Pogledaj pčele! Kako spravljaju svoje saće i med! Kako spretno pristupaju tome. Kako je tačna šestougaona forma saća! Nije li njihov prefinjeni i tačni posao zadivljujući? Sama pčela je jednostavan insekt a radi visoko kvalitetan posao, iz kojeg bi svaki inženjer mogao nešto da nauči. Pčele stvaraju jedan plemeniti proizvod.

Tamo leži znak za ljude koji razmišljaju.

Skakavac, i krhak i jak

Pogledaj malo bolje skakavca!

Inače je skakavac jedno slabo stvorenje. Ali kada skakavci nastupe u skupu, ne može ih niko otjerati. Oni pokriju sve, da ni sunčeva svjetlost ne može da dopre do zemlje. Kada bi neki vladar sve svoje trupe usmjerio na njih, ne bi uspio da napreduje protiv "invazije skakavaca".

Stvaranje ribe

Gledaj kako je građeno tijelo ribe i na šta je pri tome sve obraćena pažnja!

Budući da riba živi u vodi, nema potrebe za rukama i nogama i nema pluća nego škrge. Umjesto ruku i stupala, ima snažna peraja. Tako se može u vodi kretati naprijed. Njeno tijelo je prekriveno krljušti.

Vidokrug kod riba je slab. Bog je ovu slabost izjednačio sa jakim osjetilom mirisa. Tako riba može namirisati svoju hranu sa velike udaljenosti.

Tajna velike brojnosti riba

Razmisli o velikom broju riba! U stomaku jedne ribe nalazi se bezbroj jaja. To je zato jer se mnoga stvorenja, kao što su divlje životinje, ptice, druge ribe i također ljudi hrane ribom.

Beskrajna je mudrost Božija i ograničeno znanje nas ljudi. Pogledaj samo broj različitih životinja koje žive u vodi!

Ove životinje su vrlo korisne i znanje o tome još ni izbliza nije upotpunjeno. Tek uz iskustvo ovo znanje može biti unaprijeđeno.

3. Izlaganje

Hvaljen neka je Bog, koji nam je milost svoju ukazao i pravi put nam pokazao. Ako budemo išli ovim putem, ići ćemo putem koji vodi u dženet!

Bilo je riječi o ljudima i životinjama, a sada ćemo govoriti o nebu, suncu, mjesecu, zvijezdama, danu i noći, hladnoći i toploti, vjetru, o zemlji, vodi, zraku i vatri, kiši, planinama, kamenju, palmama i biljkama, te šta se iz toga može naučiti.

Čudo boja prirode i neba

Pogledaj boje prirode i boje neba! Kakva mudrost stoji iza toga! Boje prirode i boje neba su najpodobnije za oči. To su boje u koje oko rado gleda i pri tom nema problema ukoliko to traje. Ono što su znanstvenici kroz mnoga istraživanja otkrivali, Bog je u svome stvaranju sve vrlo dobro predvidio.

Izlazak i zalazak sunca

Razmisli o izlasku i zalasku sunca!

Ti možeš po izlasku i zalasku sunca vidjeti smjenu noći i dana. Izlaskom sunca počinje dan a kada zađe, počinje noć. Kada ne bi bilo izlaska sunca, ne bismo imali sunčeve svjetlosti i ne bismo mogli živjeti i izvršavati naš posao. Kada ne bi bilo zalaska sunca, nikada ne bismo došli do smiraja. Mi trebamo mir kako bismo odmorili tijelo, dušu i duh. Osim toga, potrebno je da se zemlja ohladi od topline sunčevih zraka, da ne bi postale pogubne za živa bića. Bog je u svojoj mudrosti stvorio izlazak i zalazak sunca. Ove suprotnosti svjetla i tame omogućuju da život na Zemlji.

Značenje godišnjih doba

Pogledaj različita godišnja doba!

Zimi se povlači toplota u drvo i tako se razvijaju plodovi. Tijelo životinja postaje čvrsto i jako. U proljeće drveće i biljke vrše proizvodnju klice i cvata pomoću pohranjene toplote. Životinje dobijaju mladunčad. Ljeti je vruće. Plodovi sazrijevaju. Zemljina površina se isušuje i čovjek je može obrađivati. Ljudsko tijelo se zbog vrućine znoji i luči suvišne supstance iz tijela. U jesen je zrak čist. Bolesti se zaliječuju i tijelo je ojačano. Noći bivaju duže i zrak blag, nježan. Beskrajno mnogo mudrosti je skriveno u svemu ovome.

Mjesec i njegova svjetlost

Posmatraj Mjesec! Mjesec uzimamo kao osnovu za kalendarsko mjerenje vremena. Pogledaj nužnost mjesečevog sjaja za nas ljude! Da bi se sva živa bića i biljke mogli odmoriti, biva noć. Također se noću rashlade jer sunce više ne sija. Ponekad je nužno da mi također noću radimo, kada danju, zbog nesnosne vrućine, ne možemo određene poslove privesti kraju. Time je mjesečeva svjetlost pomoć za nas. Također, onima koji putuju noću, mjesečeva svjetlost je od koristi. Budući da Mjesec ne svijetli tako jako kao Sunce, možemo se od našeg posla odmoriti.

Mjesec se u nekim noćima smanji, a u nekima poveća. Puni Mjesec, polumjesec i noć u kojoj se Mjesec nikako ne vidi, sve su to znaci Svemogućeg Boga. A mi ljudi imamo koristi od toga. Ko o tome razmišlja, može iz toga učiti.

Zvijezde

Posmatraj zvijezde! Neke zvijezde su korisne kod utvrđivanja pravca kretanja prilikom putovanja.

Gledaj kako je Bog sve stvorio! Sunce, mjesec i zvijezde su jako daleko od nas udaljene. Time naše oko nije oštećeno. Iako su toliko udaljeni, mogu nas osvjetliti. Razmisli o Milosti Božijoj, Njegovom planu i mudrosti! Kako je sve sa mjerom i ciljem tačno sračunato!

Bog je stvorio tamu i utvrdio da jedno određeno vrijeme treba da bude mrak, jer ga trebamo. A kada je mrak, postoji osvjetljenost preko zvijezda i Mjeseca.

Dužina noći i dana

Razmisli o dužini dana i noći! Jedan dan ili jedna noć traje najduže 16 sati. Nije li ovo smišljeno u čovjekovom interesu?

Toplota i hladnoća i njihove posljedice

Gledaj kako se svijet održava preko toplote i hladnoće. Ovisno o toploti i hladnoći, postoje različite klime. To je dobro za nas, a i za životinje. Također, smjena toplote i hladnoće čini tijelo jakim. Pogledaj kako hladnoća polahko prelazi u toplotu! Hladni zrak se povlači i postepeno biva topliji. Nagla promjena hladnoće i toplote bi za tijelo bila nezdrava. Kada ne bi bilo toplote, plodovi ne bi mogli sazrijeti. Kada ne bi bilo hladnoće, ne bi mahune, žitarice i sve što nam je neophodno za prehranu, dobilo klice. Neko ko razmišlja, može vidjeti koliko je mudrosti u tome skriveno. Bog je sve sa planom u interesu cijelog svijeta stvorio.

Zrak i njegove posebnosti

Jedna posebnost zraka je da kroz dodirivanje dva predmeta nastaju zvukovi. Zrak ih prenosi do uha. Tako možemo jedni sa drugima razgovarati i jedni drugima želje prenositi.

Preko zraka, naše želje možemo prenijeti cijelom svijetu.

Značaj vode

Voda potiče iz izvora. Teče niz brda u potocima i rijekama, pa se slijeva u more.

Voda je za sva živa bića na zemlji nužna za život i igra jednu vrlo važnu ulogu u životu ljudi, životinja i biljaka.

Ona je dostupna za piće za nas ljude, za napajanje životinja, za natapanje polja, vrtova i općenito je korisna u poljoprivredi. Također, postoje životinje koje žive u vodi kao što su ribe i druge vodene životinje. Vodom možemo sebe i sve stvari koje su nama na raspolaganju čistiti. Voda se može miješati sa zemljom. Plamen vatre koji bi mogao nanijeti štetu našim tijelima i materijalnim dobrima gasimo vodom, a ima još bezbroj mogućnosti primjene vode. Pogledaj zatim i ogromno more! To je životni prostor bezbroj riba i drugih vodenih životinja. U moru postoje koralji i mnoga druga bića. Na obali mora može se naći raznih vrsta, mirisnih i ljekovitih biljaka. Nadalje, voda nudi mogućnost da se po njoj kreće i tako možemo da se bavimo trgovinom, roba se može iz jedne zemlje u drugu transportovati.

Koristi od vatre i čime vatru možemo zapaliti

Vatra nije dostupna kao zrak i voda. Vatru se mora zapaliti. Zato postoje fitilji, ulje ili suharc. Vatra je potrebna samo ponekad. Kada bi vatra bila potrebna neprestano kao zrak, tada bi bilo teško nabaviti stvari kojima bi se vatra ložila. Dodatna odlika vatre je da je na raspolaganju samo nama ljudima. Samo mi možemo od nje imati koristi. Životinje nemaju koristi od vatre. Naše ruke i prsti su tako stvoreni da nam je moguće s njima potpaliti vatru i upotrebljavati je. Preko vatre nastaje svjetlost. Također, pomoću vatre se može kuhati hrana kako bi bila jestiva; čovjek može svoje tijelo da grije kraj vatre, a i vlažne stvari se mogu sušiti pomoću vatre. Inače, uz pomoć vatre se mogu istraživati i izlučivati hemijske supstance. Nema sumnje da je vatra vrlo svestrana.

Različito vrijeme (vremenske prilike)

Pogledaj nebo! Nekada je vedro, a ponekad pada kiša!

To je dobro za zemlju. Kada bi jedno od ovih stanja bilo trajno, tada bi to sigurno bilo nezdravo. Prilikom trajnog padanja kiše, propale bi biljke, povrće i žitarice. Tijelo životinja bi bilo slabo i mi ne bismo imali koristi od njih. Klima bi se promijenila. Izbile bi bolesti i proširile bi se. Ulice bi bile uništene i postale bi neprohodne. Nasuprot tome, kada bi neprestano sunce sijalo, tada bi se zemlja osušila i bila bi vruća. Biljke bi se osušile i izgorjele bi. Izvori i jezera bi presušila. Također bi se kod dugih suša proširile određene bolesti. Promjene vremena su neophodne za zdravlje ljudi i i rad u prirodi.

Posebnost Kiše

Jedna posebnost kiše je da kiša dolazi odozgo. Tako se sve navodnjavaju brda i visovi i sve. Kada bi kiša odozdo iz zemlje izlazila, ne bi se moglo sve natopiti i plodnost njiva i polja bi bila mnogo manja. Preko kiše se zemlja oživi, polja i brda bivaju zelena i plodna. A za ljude je moguće da dođu do vode. Sljedeća posebnost kiše je da se spušta odozgo u formi kapljica.

Tako može polahko da se upije u zemlju, da sjeme potakne na rast i žednu zemlju i polja da iznova oživi. Pritom voda čini tijelo mekšim i zrak čistim. Ona uništava štetočine u drveću i biljkama i postoje još nebrojene koristi.

Zašto postoje planine

Posmatraj brda! Stvorena su od stijena i zemlje.

U planinama izvire vrela. Na planinskim rubovima uspijevaju biljke i korijenje koje se samo tu može naći. Također u planinskim visovima se nalaze doline u kojim životinje nalaze svoja utočišta. Stijene iz planina se koriste za gradnju kuća. Osim toga u planinama se kriju brojna blaga u zemlji. I ima još nebrojeno mnogo koristi od planina o kojima sve vrlo dobro zna Onaj što je sve stvorio.

Blaga u zemlji

Pogledaj blaga u zemlji kao što su kreč, gips, živa, bakar, aluminijum, srebro, zlato i drugo. Oni svi se dobiju kopanjem u brdima, a potom se dalje obrađuju. Nisu li sva ova prirodna blaga uskladištena u zemlji, kako bi mi mogli kada je to potrebno iz zemlje ih izvaditi i od njih imati koristi?

Višestruka korist biljki

Razmisli o višestrukoj koristi biljki!

Biljke nam služe kao hrana. Osušeno korijenje kao slamu i osušenu travu kao sijeno možemo davati životinjama da jedu. Od drveta, listova, korijenja, trave, granja i smole mogu da se prave razne stvari. Kada voće ne bi uspijevalo na drveću nego samo tako na zemlji bilo dostupno, tada bismo imali voće, ali bismo bili uskraćeni za mnoge druge korisne stvari. Pritom nam i ljepota biljki priređuje zadovoljstvo.

Posebnost drveta

Posebnost drveta je to što može da plovi po vodi, a da ne potone. Poznata nam je ova prirodna osobina drveta. Kako bi bilo moguće da brodovi i druga plovidbena sredstva mogu da transportuju ogromne terete kada drvo ne bi imalo ovu osobinu. Grane i mladice grmlje drveća mogu poslužiti da zapalimo vatru.

Koja mudrost leži u tome!

Palma hurme i njeno drvo

Postoje ženske i muške palme hurmi. Oprašivanje se vrši preko vjetra. Samo ženska stabla donose plodove. Posmatraj stablo palme hurme! Vlaknaste pore djeluju kao da su ručno urađene. One stablu palme hurmi pružaju čvrstinu. Tako može da nosi teške plodove.

Drvo palme od hurme je u sebi umotano i time drvetu daje posebnu čvrstoću. Zato se koristi za izradu alata, krovova, vrata, prozora, sanduka i stolica.

Žile

Biljke upravo kao i životinje i ljudi trebaju stalno hranu. U zemlji se nalaze žile i korijeni biljki i preko toga uzimaju hranu, a ona se dalje provodi do granja i listova.

Listovi

Posmatraj listove!

Fine vene prekrivaju površinu listova. Neke su deblje, a neke uzduž i poprijeko preko lista proširene. Druge su finije i vješto provučene kroz glavne vene ispletene kao mreža. Ove fine vene koje su rasprostranjene po cijelom listu, raspodjeljuju vodu u listu. Daljnji zadatak je da listu da stabilnost. Time se sprječava da list opadne i da se sasuši. Mi ljudi ne bismo uspjeli niti za godinu dana napraviti jedan takav list. Kada bi to neko htio da pokuša, morao bi mnoge alate da upotrijebi i da se savjetuje drugima. U proljeće se unutar samo nekoliko dana cijela priroda ispuni zelenim lišćem.

Vrijeme mirovanja i novo buđenje drveća

Za vrijeme hladnih dana drveće odmara. Prirodna toplota ipak ostaje u drvetu i iz tog kasnije nastaju plodovi.

Vrijeme zrenja plodova

Gledaj, plodovi sazrijevaju onda kada ih trebamo!

Neki plodovi sazrijevaju u toplo vrijeme i tačno su tada ukusni. Kada bi ovi plodovi u zimskom vremenu sazrijevali niti bi bili zdravi za tijelo niti probavljivi.

Značenje košpice u plodovima

Košpica se nalazi u središtu ploda. Ne bi bilo moguće razmnožavanje preko sadnica kada ne bismo imali košpice. Također, čvrstoću nježnom plodu daje tvrdoća košpice. Bez ove čvrstoće, plodovi bi se od sebe prosuli, isprljali bi se i i brzo bi propali. Neke košpice mogu se i otvoriti i iz njih jesti, ili od tog sadržaja praviti određeni predmeti.

Posebnost šipka

Kako je šipak stvoren?

U unutarnjosti šipka košpice su poredane jedna do druge. Ima više komora. One su razdvojene membranskim kožicama. Sjemene košpice su na vrhovima zaoštrene, a na donjim djelovima su spojene membranskim kožicama. Otamo dobijaju hranu. Tako ostaju pričvršćene na svom mjestu. Kožasta omotnica štiti košpice od štetnih vanjskih uticaja. Ovo je samo jedan mali dio svih čuda koja se kriju u šipku. Ako je neko u potrazi sa više znanja, sigurno će doći do novih spoznaja.

Male biljke i veliki plodovi

Pogledaj male biljke kako daju velike plodove poput kao što su bundeve, krastavci i lubenice! Bog je ove biljke tako stvorio da se po zemlji rašire i da plodovi zemljom budu nošeni.

Ovdje leži znak za ljude koji razmišljaju!

Razlog visokog prinosa od biljaka

Pogledaj visok prinos rasta mahunarki i žitarica! Iz jednog zrna izraste mnogo zrna. To je zato da se mi ljudi možemo hraniti od toga i također da možemo da ostavimo sjeme za iduću godinu. Kako je dobro i mudro o svemu promišljeno.

Štit nekih biljaka

Razmisli o biljkama mahunarki kao što su leće, grašak i slični plodovi! Grašak se nalazi u ljusci, zaštićen od štetočina. Unutra može da raste i sazrijeva.

Žitarice su poredane kao uši. Svako zrno nalazi se u jednoj mahunarki i svaka ima jednu vlas koja strši kao klica, te manje-više raste u visinu. Time se priječi da ptice jedu žitarice. To pomaže seljacima da im sjetva bude zaštićena i da usjevi budu spašeni.

Liječenje biljkama

Razmisli o ljekovitim biljkama! Sa svakom ljekovitom biljku mogu se liječiti određene bolesti. Ko je biljkama dao ove ljekovite sastojke? Ko nas je prema tome doveo, da djelovanje ljekovitosti biljaka otkrijemo? Nije li to Onaj koji je stvorio ljekovite biljke?

Mi ljudi imamo razum i možemo da učimo iz iskustva. Ovu sposobnost smo dobili od Boga i zato možemo da zaključimo o koristima ljekovitih biljaka. Pusti nas da Ime Onog koji vječno postoji i koji je svjetlost neba i zemlje, hvalimo i slavimo.

On zna sve što je skriveno i što je vidljivo,
On je Stvoritelj svega stvorenog
On je Uzvišeni, Sjajni i Veličanstveni

Ono što sam ti rekao, uzmi i sačuvaj to! Zahvali Bogu za sve, što ti je dao i slušaj prijatelje Božije! Nekoliko stvari sam ti pokazao, koje su dokaz za to da je sve sa planom i mudrošću stvarano.

Razmisli o tome i izvuci iz toga pouku!